

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Verzameldocument 2021
LTO Noord afdeling Vechtdal

Beste collega,

Voor u ligt een mooi boekwerkje waarin we u mee willen nemen in de onderwerpen die hier in ons prachtige Vechtdal of daarbuiten spelen. Mooi leesvoer voor tijdens de feestdagen. We hebben geprobeerd om per onderwerp een korte uitleg te geven en u bij te praten. Zoals u kunt zien, zijn dat heel wat onderwerpen.

Normaal organiseren we in het najaar huiskamerbijeenkomsten om met elkaar in gesprek te zijn. Wij kunnen dan vertellen waar we mee bezig zijn. Omdat het dit jaar niet mogelijk is om huiskamerbijeenkomsten te organiseren, hebben we er voor gekozen om deze onderwerpen te bundelen in dit boekje. Uiteraard willen we niet alleen vertellen waar we mee bezig zijn, we horen ook graag wat er bij u leeft en welke onderwerpen we kunnen oppakken. Daarom zullen we u na de feestdagen, begin januari, bellen om met u in gesprek te zijn.

Ons motto: 'Alleen ga je sneller, samen kom je verder' geldt natuurlijk ook voor ons afdelingsbestuur. We zijn dan ook nog op zoek naar jou! Momenteel zijn er diverse vacatures, dus je hebt keus. Je kunt kiezen uit de volgende portefeuilles: pluimveehouderij, kalverhouderij, PR en communicatie, energie, notuleren. Ook kunnen we hulp gebruiken op diverse andere onderwerpen. Zit je goed in een onderwerp en wil je hier wat mee voor ons allemaal, meld dit even bij één van de bestuurders tijdens het telefoontje in januari.

In het boekje hebben we een puzzel verwerkt. Wanneer u alle rode letters vindt ontstaat er een zin. Geef deze zin met uw antwoord aan ons door en u maakt kans op een mooi streekproducten pakket uit het Vechtdal. *(Dit kan tijdens het telefoontje in januari)*

We wensen u fijne feestdagen!

Als afdeling Vechtdal staan we achter u als boer en tuinder!
Voor ons allemaal.

Thea, Hendrieëtte, Gerrie, Andre, Ronald, Herman, Wilco, Martin, Rolf, Remco, Paula, Arjan, Bert, Arjan, Herman, Rubert, Celine (van voor naar achter)

Inhoud

HWBP (Hoog Water Bechermings Plan)	4
Vechtrijk Gramsbergen- "Ruimte voor de Vecht"	5
Foodtruck ondernemensevent	6
Keurmerk Veilig Buitengebied Vechtdal	7
Convenant bollenteelt	8
Gebiedsoverleg N2000 Provinciaal	9
Gebiedsoverleg Overijssel	9
RES	10
Brug Junne	11
Gesprekken burgemeesters	11
Opzetten landbouwtafel Vechtdal	12
Regionaal-Overleg	13
Gebiedsgerichte aanpak stikstof	13
Koers landelijk gebied	14, 15
Agro Food Vechtdal	16, 17, 18
DE Plan (Duurzaam Evenwicht) en CTM plan (Coalitie Toekomstgerichte Melkveehouderij)	19
7e actieprogramma Nitraatrichtlijn	20
Flora en Fauna	20
Pluimvee	21
Markt en Maatschappij / Vechtdal Boert Bewust	22
AJK Ommen	22
Column 'De Boer op', social media en website	23
Rondje kavelpad in het Vechtdal 2021	24, 25
Omgevingsvisies van de gemeentes	26
Werkbezoek Sjaak van der Tak	26
Boerderij educatie	27

HWBP (Hoog Water Bechermings Plan)

Uit onderzoek blijkt dat de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle onvoldoende sterk zijn om Dalfsen en Zwolle in de toekomst te beschermen tegen overstromingen. WDO Delta onderzoekt vanaf 2020 tot 2023 welke mogelijke alternatieven er zijn om de Vechtdijk te versterken voor de toekomst. Dit noemen wij de verkenningsfase. Ze kijken daarbij niet alleen naar de dijk. Ook andere mogelijke maatregelen in het stroomgebied van de Vecht nemen ze mee in dit project: systeemmaatregelen. Want uit recent onderzoek van de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechtstromen en de provincie Overijssel blijkt dat watersysteemmaatregelen in en rond de Vecht ook kunnen bijdragen aan een hogere waterveiligheid en een toekomstbestendige Vecht. Het gaat om extra ruimte voor de Vecht maken, water tijdelijk parkeren langs de Vecht en water langer vasthouden in het hele Vechtdal. We onderzoeken of door systeemmaatregelen de dijk op sommige punten minder ingrijpend aangepakt kan worden. Daarbij worden ook andere kansen en ontwikkelingen meegenomen die bijdragen aan een klimaatbestendig Vecht-gebied. We zitten hierbij aan tafel om te vermelden dat niet alles kan op onze gronden! Buiten dit project om zijn boeren zelf al bezig hun gronden klimaatbestendiger te maken. Onze mening luidt dan ook: systeemmaatregelen vinden plaats nabij de Vecht. Klimaatadaptatie vindt plaats ver buiten de Vecht en staat los van het HWBP !

Meer info op: www.wdodelta.nl/veiligevecht

Portefeuillehouders: Ronald van der Horst, Herman Hemstede, Gerrie Kleene

Vechtrijk Gramsbergen- “Ruimte voor de Vecht”

Soms vragen we leden om met ons deel te nemen in een gebiedsproces vanwege hun grote kennis van desbetreffend gebied. Dit proces is er een duidelijk voorbeeld van waarbij Henk Waterink voor ons het voortouw neemt. Binnen het project Vechtrijk Gramsbergen (onderdeel van het programma Ruimte voor de Vecht) werken de gemeente Hardenberg en waterschap Vechtstromen aan een aantrekkelijke verbinding tussen Gramsbergen en de Vecht. Samen met inwoners en betrokkenen wordt een plan gemaakt voor dit gebied. Het gezamenlijke doel: een waterrijk gebied langs de Vecht voor wandelen, fietsen, varen en om natuur te beleven met behoud van de huidige landbouw. Het gebied langs de Vecht bij Gramsbergen ligt tussen de Hardenbergse wijk Baalder

en de Haandrik, met uitzondering van de Loozense Linie. Het is de bedoeling om ook de voormalige zandwinningsplas Gat van Joosten in het plan mee te nemen.

Lees meer informatie over dit project op de website van waterschap Vechtstromen. Onderdeel van de plannen zijn: Aanleg van een haventje, Aanleg van wandel- en fietspaden, Ruimte voor water, Aandacht voor natuur-inclusieve landbouw. Vanaf de start in 2019 zijn wij hier bij betrokken samen met de betreffende boeren in het gebied. Op dit moment hebben we veel schets-fases gehad en zitten we nabij het voorontwerp van het plan.

Meer info op www.vechtstromen.nl/buurt/projecten/vecht-gramsbergen
Portefeuillehouders:
Henk Waterink, Gerrie Kleene

Foodtruck ondernemersevent

Vechtdal Boert Bewust is in het bezit van een Foodtruck. Met enige regelmaat worden we uitgenodigd om deel te nemen aan een event en daar het verhaal van de landbouw te laten horen, zien en proeven. Zo ook op het ondernemersevent: "Kom uit je bubbeltour" van gemeente Hardenberg, gemeente Ommen, Startershuis DOEN en het Ondernemershuis voor het vechtdal 22 september j.l. bij De Koppel in Hardenberg. Restaurant de Troubadour maakte voor ons heerlijke smoothies welke wij daar weer uitdeelden aan de bezoekers en het gesprek aan konden gaan. Een zeer geslaagd Event!

Meer info op: www.vechtdalboertbewust.nl
Portefuillhouders: Hendrieëtte Bouma, Gerrie Kleene, en VBB coördinator Ruth van der Haar

Keurmerk Veilig Buitengebied Vechtdal

De drie gemeenten in het Vechtdal gaan onder begeleiding van Platform Veilig Ondernemen Oost-Nederland met het Keurmerk aan de slag. Binnen het Keurmerk wordt samengewerkt door ondernemers, politie, brandweer, LTO en natuurbeschermingsorganisaties. Alle elf gemeenten in IJsselland gaan met het Keurmerk Veilig Buitengebied aan de slag.

Het buitengebied is kwetsbaar voor de georganiseerde criminaliteit. Het doel is om een sluitend netwerk te creëren waardoor beter zicht ontstaat op onveilige situaties en ondermijnende criminaliteit in het buitengebied. Weerbaarheid en economische vitaliteit zijn daarbij kernbegrippen en van blijvend belang.

In eerste instantie zijn alleen professionals uitgenodigd die werkzaam zijn bij organisaties die actief zijn in het buitengebied van Dalfsen, Hardenberg en Ommen. In een later stadium worden ook bewoners bij het proces betrokken.

De drie gemeenten zijn zich al langer bewust van het feit dat de georganiseerde criminaliteit en ondermijning in het buitengebied op de loer ligt, zoals uit een publicatie medio vorig jaar in de Stentor duidelijk werd. De start van het traject werd eerder al uitgebreid aangekondigd met o.a. een specifieke folder "KIEKUUT" voor de drie gemeenten. Onraad melden bij Meld Misdaad Anoniem blijft een van de belangrijkste acties die u snel kunt doen, Onbelangrijker is de ondermijning welke plaats vindt op boerenerven en waarbij u wordt benaderd deel te nemen aan criminele activiteiten zonder dat u dat door heeft. De "onderwereld" zit inmiddels verweven in de "bovenwereld"

Ook wij van LTO Vechtdal zijn hierbij aangehaakt. Wij vinden het belangrijk onze erven veilig te houden en werken dan ook graag mee om de juiste acties en de juiste informatie bij u op tafel te krijgen.

Houdt onze website in de gaten aub voor meer info:
www.pvo-oostnederland.nl/nieuws/start-keurmerk-veilig-buitengebied-in-vechtdal/
Portefuillhouder: Gerrie Kleene

Convenant bollenteelt

In het buitengebied van de gemeente Hardenberg worden op verschillende plekken bloembollen geteeld. Bij bollenteelt wordt tegen ziekten en plagen gespoten met chemische gewasbeschermingsmiddelen en ook kan grondontsmetting plaatsvinden.

De gemeente Hardenberg, de bollensector, LTO Noord en de Stichting Bollenteelt Hardenberg hebben, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, de aanbevelingen van de Gezondheidsraad overgenomen. In mei 2014 hebben zij samen het Convenant Bollenteelt Hardenberg ondertekend.

Alle partijen zijn het erover eens dat het convenant in de afgelopen jaren goed heeft gewerkt. De telers die het convenant hebben ondertekend, hebben zich aan de afspraken gehouden. Omwonenden van percelen waarop bloembollen worden geteeld zijn geïnformeerd, de afgesproken teeltvrije zones zijn in acht genomen en de telers zijn aanspreekbaar op hun gedrag.

Met enige regelmaat (3 a 4 x per jaar) zitten we bij elkaar om de tafel en gaan het gesprek aan over alles wat ons bezig houdt rondom bollenteelt. We merken dat door het voeren van deze gesprekken de kennis te delen, de mogelijkheden en onmogelijkheden beter bespreekbaar zijn.

In de afgelopen jaren heeft het convenant bollenteelt z'n waarde bewezen. Daarom hebben de partijen het convenant voor een nieuwe periode van drie jaar ondertekend.

Portefeuillehouders: Martin Trip, Marcel Markhorst, Gerrie Kleene

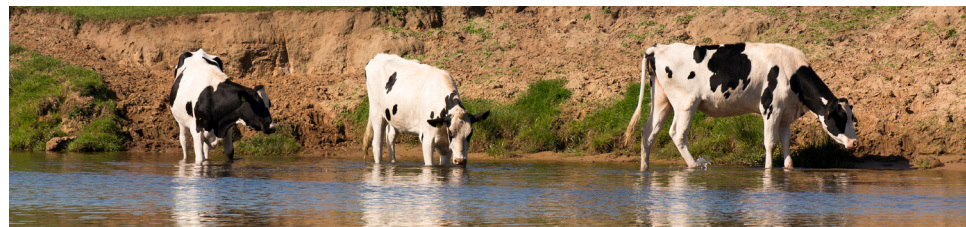
Gebiedsoverleg N2000 Provinciaal

In provincie Overijssel hebben we regelmatig gebiedsoverleggen betreffende N2000, flora en fauna. Meestal vinden deze bijeenkomsten plaats in één van de N2000 gebieden en worden bijgewoond door de voorzitters en de betreffende portefeuillehouders.

Goed om van elkaar te leren hoe om te gaan met deze processen en elkaar op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Ieder N2000 gebied heeft een eigen beheerplan en vergt een eigen aanpak. Onze taak is de belangen van onze boeren te behartigen. Ook dit kan per gebied heel verschillend zijn, maar voor allen geldt: toekomstperspectief voor langere termijn! Dit houdt ook in dat we zelf de gesprekken met de boeren voeren en wat hun visie is voor hun eigen bedrijf. Bij alle N2000 gebieden zijn de afdelingen aangehaakt. Het zijn langdurige, dynamische processen!

We zitten aan tafel bij de volgende N2000 gebieden: Engbertsdijkvenen, Rheezermaten (afgerond), Karshoek/Stegeren, Arrien, Vecht-Beneden Regge.

Portefeuillehouders: Gerrie Kleene, Ronald van der Horst, Herman Hemstede

Gebiedsoverleg Overijssel

In provincie Overijssel hebben we regelmatig gebiedsoverleggen aangaande landelijke opgaves. Denk hierbij aan stikstof (GGA), energie (RES), water, (DAW). Bij deze opgaves worden we goed ondersteunt door medewerkers van LTO Noord. Het zijn zware en ingewikkelde opgaves waarbij we vaak op zoek zijn naar innovaties op onze bedrijven welke kunnen bijdragen aan de oplossingen. Via LTO Projecten proberen we dan in clusters met een aantal boeren resultaten te halen welke door andere boeren gekopieerd kunnen worden. Afhankelijk van het onderwerp en de agenda nemen de voorzitters en de desbetreffende portefeuillehouders deel aan deze bijeenkomsten welke her en der in de provincie plaatsvinden. Het is en blijft belangrijk om over deze onderwerpen kennis en standpunten met elkaar te blijven delen.

Portefeuillehouders: Gerrie Kleene, Ronald van der Horst, Rolf Roelofs, Herman Hemstede

RES

Overijssel kent twee RES-regio's, Twente en West-Overijssel, waarin gemeenten, provincie, waterschappen en netbeheerders, allen partners van Nieuwe Energie Overijssel, samenwerken aan hun bijdrage aan de landelijke klimaatdoelstellingen. Het Vechtdal behoort tot West-Overijssel. Daarin is afgesproken dat in 2030 energie duurzaam opgewekt wordt met zon en wind als bijdrage aan de reductie van 49% CO₂-uitstoot. West-Overijssel is een van de dertig RES-regio's die allemaal bijdragen aan deze landelijke opgave.

Op www.reswestoverijssel.nl kunt u alle ontwikkelingen volgen.
Portefeuillehouders: werkorganisatie LTO Noord, Gerrie Kleene en Lambert Schuldink (adviseur van ons bestuur)

Brug Junne

Circa 100 jaar geleden is bij Junne een stuw in het water geplaatst om het water in de omgeving beter te kunnen reguleren. Over de stuw kwam vervolgens een brug waar bewoners, bezoekers en agrariërs dankbaar gebruik van maakten. De locatie is aantrekkelijk voor fietsers, wandelaars, vissers en kleine vaartuigen. Maar de brug is ook belangrijk voor bewoners en agrariërs. Gedurende het bestaan van de brug heeft iedereen altijd gebruik kunnen maken van de brug om van de ene zijde van de Vecht naar de andere te kunnen komen. Sinds februari 2017 is dit echter niet meer mogelijk. De brug was in verval geraakt en niet meer geschikt voor het verkeer dat er overheen moest. De gemeente Ommen heeft daarom besloten om de brug af te sluiten voor zwaar verkeer. Dit heeft grote impact op de agrariërs in dit gebied, ze worden belast met een enorme omrij route. Dit proces duurt inmiddels in onze ogen al veel te lang. Ook deelname aan de klankbordgroep en extra gesprekken met bestuurders en politiek heeft tot op heden weinig tot niets opgeleverd. De plannen voor de nieuwe brug en stuw zijn goedgekeurd maar telkens weer wordt het proces door opgelegde procedures vanuit de groep omwonenden ism MOB stil gelegd. Dit frustriert ons enorm. In dit traject trekken wij samen op met Cumela en zetten in op een vlot herstel van de nieuwe brug

Voor meer info: www.ommen.nl/brug-junne.html

Portefeuillehouders: Herman Hemstede, Gerrie Kleene, ism Jan Nico Reimink en Cumela

Gesprekken burgemeesters

In het Vechtdal hebben we drie burgemeesters welke we, wanneer er geen calamiteiten zijn, nagenoeg nooit spreken. In deze roerige tijd vond ik het belangrijk om toch eens met hun het gesprek aan te gaan. Het is belangrijk mijn netwerk goed op orde te hebben dus de uitnodigingen de deur uit gedaan en allen reageerden ze enthousiast. Voor ons is het belangrijk om te weten wat voor toekomstvisie zij zelf hebben voor hun gemeente, hoe belangrijk vinden ze onze agro&food sector en waar kunnen we elkaar vinden c.q. versterken.

Er zitten grote verschillen in onze 3 gemeentes, maar we vormen wel samen Het Vechtdal wat men zo graag op de kaart wil hebben.

Belangrijk dus om die gemeenschappelijke issues ook samen op te pakken. De burgemeesters zagen dit ook in en gelukkig komt dit nu op gang. We hebben nu ook reguliere landbouw-overleggen met alle 3 gemeentes tegelijk. Samen doen wat samen kan!

Portefeuillehouders: Gerrie Kleene

Opzetten landbouwtafel Vechtdal

Ruimte voor de Vecht is een netwerkorganisatie waarbinnen 13 maatschappelijke en overheidsorganisaties samen **w**erken aan duurzame ontwikkeling en bekendheid van het Vechtdal. Ruimte voor de Vecht bestaat ruim 10 jaar. Wat gestart is als provinciaal programma is sinds 2019 uitgegroeid tot een netwerkorganisatie. In de afgelopen 10 jaar is een breed scala aan projecten opgeleverd zoals Vechtrijk in Hardenberg, het Tien Torenplan, fietspaden, wandelroutes en projecten in het kader van biodiversiteit en waterveiligheid.

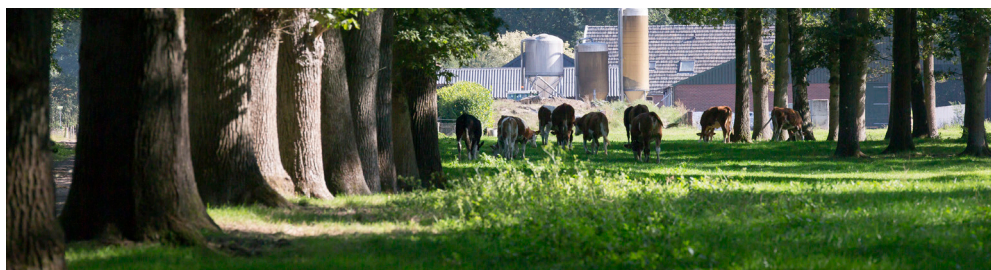
Vier pijlers

In 2020 is het Masterplan Ruimte voor de Vecht vastgesteld. Hierin staan de vier pijlers waaraan de projecten bijdragen.

- Klimaatadaptatie en waterveiligheid
- Natuurontwikkeling en biodiversiteit
- Verduurzaming landbouw en sociaal-economische ontwikkeling
- Duurzaam gastheerschap en aantrekkelijke leefomgeving

Dit klinkt allemaal mooi, maar de **V**echt is 167 km lang waarvan 60 km in Nederland. Van de Vecht maakt men momenteel een half natuurlijke laaglandrivier. Over de 60 km vinden overal projecten in clusters plaats om de rivier aan te passen. De laatste jaren valt daar politiek Den Haag en Brussel overheen met allemaal landelijke opgaves. Ook deze vallen in dit gebied en stapelen zich er dus bij op. Voor ons, bestuurders van LTO Vechtdal, is het ondoenlijk om hier het overzicht op te houden. Deze conclusie kwam gelukkig ook binnen bij Ruimte voor de Vecht en vandaar dat er een "landbouwtafel" wordt opgezet. Hierin zitten mensen van verschillende partners en LTO Noord die samen de opgaves in beeld brengen welke allemaal op onze bedrijven landen. Op die manier hopen we het overzicht terug te krijgen en alle kennis bij elkaar te kunnen brengen om zo de juiste beslissingen in de gebieden te kunnen maken met onze boeren.

Portefeuillehouders: LTO Noord Jeroen van de Kamp, Gerrie Kleene

Regionaal-Overleg

Twee maal per jaar zitten alle voorzitters van regio Oost (dat is Overijssel en Gelderland samen) met elkaar in een overleg. (Momenteel is weer alles digitaal en dat is lastig voor de nieuwe bestuurders om je netwerk op te bouwen. De koffie pauzes zijn uitermate geschikt om even met elkaar kennis te maken en kleine issues te bespreken waar nodig.)

In dit regionale overleg overleg bespreken we formele taken zoals financiën LTO Noord, (her)verkiezingen regionale bestuurders, provinciale en landelijke beleidszaken.

Portefeuillehouders: Gerrie Kleene en Paula Nijkamp

Gebiedsgerichte aanpak stikstof

In de GGA Vechtdal zijn we druk bezig met de gebiedsanalyse. Deze is nu opgesteld. Vanuit de agrarische sector zijn we als LTO goed aangesloten in het GGA-overleg, samen met de landbouwpartners AJK, NMV, POV en de NVP. Op dit moment zijn we bezig met het gebiedsplan voor het Vechtdal. We zetten hier in op duidelijke ijkpunten. Hoe staat het er nu eigenlijk voor met de natuur in onze regio? Ook de metingen en de monitoring van de staat van de Natura 20000- gebieden moet goed worden opgeschreven. Daarvoor zijn we een betere goed onderbouwde natuur-analyse nodig met de juiste cijfers om een breed draagvlak te creëren. We moeten als agrarische sector voldoende perspectief blijven houden dat is het alle belangrijkste.

Portefeuillehouders: Rolf Roelofs, Gerrie Kleene, Ronald van der Horst en Gerald Hemstede (AJK)

Koers landelijk gebied

Koers landelijk gebied is weer een goed voorbeeld van een proces dat er vooral over een gebied gepraat wordt in plaats van met. Overijssel is in dit proces ook verdeeld in 6 deel gebieden, hier hebben ze dezelfde verdeling gebruikt als bij het Gga. De eerste online bijeenkomst zat er wel geteld 1 ondernemer/agrariër van de in totaal 30 aanwezigen. Omdat er een aantal personen (waar onder ik) waren die dat veel te weinig vonden hebben we als Lto Vechtdal een 3 tal leden benaderd die bij de vervolg bijeenkomsten ook aansloten.

Ook hebben we achter de schermen een overleg gehad met de gedeputeerde Ten Bolscher over hoe dit proces verliep. Dit hebben we Overijssel breed gedaan met andere Lto afdelingen.

De opbrengsten van de 3 ateliers worden verwerkt tot een koers voor het landelijk gebied, die vervolgens als input dient voor de nieuwe Omgevingsvisie van de provincie.

Portefeuillehouder: Ronald van der Horst

Wij als bestuursleden van LTO Vechtdal hebben 2 x per jaar een een regulier overleg gepland staan in onze agenda. Mocht er tussentijd zaken spelen dan weten wij elkaar ook zeker te vinden.

Omdat LTO Vechtdal uit 3 gemeenten bestaat hebben wij een structuur gekozen waarbij in ieder geval bij ieder overleg 2 bestuursleden zijn die ook in deze gemeente wonen en een db lid hierbij aanwezig zijn.

Wij zien nu de omgevingsvisies ter tafel komen dat er vele verschillen zijn hoe men tegen de toekomstige landbouw aankijkt. Wij voelen ook dat er verschillend in de wedstrijd wordt gehandeld als het gaat om RES en GGA en andere natuur gerelateerde zaken. Wij winnen ook regelmatig informatie in bij externe personen om tot een heldere formulering te kunnen komen. Mochten er zaken zijn waar u als lid mee zit, weet dat wij er voor u zijn en licht ons in.

Portefeuillehouder: Wilco Kodden, Remco de Vos (Dalfsen) Herman Hemstede, Paula Bonnink, Thea Coppelmans (Ommen) Arjan Scholten, Martin Trip, Gerrie Kleene. (Hardenberg)

Agro Food Vechtdal

In 2020 hebben we nagedacht, wat kunnen we betekenen voor agrarische ondernemers in het Vechtdal. Wat zijn kansen en wat zijn de bedreigingen, omdat je met kansen verder komt dan enkel en alleen op bedreigingen te focussen zijn de actiepunten vooral gericht om de kansen op te zoeken.

We hebben met verschillende organisaties rond de tafel gezeten om van elkaar te leren en proberen lijntjes uit te zetten.

Ook belangrijk om kennis te nemen dat er veel organisaties zijn die agrarische ondernemers verder willen helpen met hun onderneming.

De volgende actiepunten zijn in 2020 opgezet, maar de veranderende politiek kunt u hier ook weer in zien, waarschijnlijk had er nu ook iets bijgestaan over een A,B,C of D zone. Dat zal ongetwijfeld op een van de volgende bijeenkomsten ontstaan, wat en welke kansen zijn er in de verschillende zones te behalen.

De zaken die toen op de agenda stonden;

WELZIJNAGRARISCHE ONDERNEMER - ONTWIKKELING ONDERNEMERSCHAP/PERSOONLIJKLEIDERSCHAP Uitwerken van een actieplan/programma om het ondernemerschap te bevorderen, met aandacht voor zowel de sociale, emotionele en financiële balans. Vanuit de erfcoaches en gemeenten ligt hier ook een duidelijke behoefte. 1 Betrokken partijen: Platform Boer&Toekomst | LTO | Alfa accountants | Windesheim | ZONE college | Gemeente Hardenberg

STIKSTOFDOSSIER Na de bijeenkomst van 1 oktober bleek er onder de agrariërs behoefte aan meer info m.b.t. het stikstofdossier. Ze hebben veel vragen en weten nog onvoldoende bij wie ze terecht kunnen voor antwoorden. Om dit kennisnetwerk beter sluitend te krijgen en te ontsluiten, is het voorstel om een aparte sessie te plannen met de partijen in het veld. Het Ondernemershuis voor het Vechtdal neemt hier éénmalig het initiatief voor. 4 Betrokken partijen: Gebiedsregisseurs | Provincie Overijssel | Stimuland | LTO | Gemeente Hardenberg

KETENINTEGRATIE - WAARDECREATIE OP HET ERF De sector is in transitie en elke schakel van de voedselketen is bezig met het bepalen van zijn positie. Het is niet meer vanzelfsprekend om jarenlang een vaste afnemer of leverancier te hebben. De huidige coronacrisis legt dit ook bloot. Ondernemers hebben behoefte kennis van nieuwe markten, nieuwe verdienmodellen en andere partners. 5 Betrokken partijen: LTO | Kennispoort Regio Zwolle | Stichting Vitaal Platteland | Zone college | Windesheim | Gemeente Hardenberg | Rabobank

PROEVEN VAN PROEFTUINEN (INCLUSIEFKRINGLOOPLANDBOUW) Er is behoefte aan proeftuinen die juist vanuit het (ondernemers)veld worden geïnitieerd. De agrarische ondernemers geven zelf aan behoefte te hebben aan kennis over bijvoorbeeld akkerbouwgewassen met een hoger saldo en eiwitrijke gewassen voor feed. Hier kunnen nieuwe proeftuinen uit voortkomen. Hoe maken wij samen het kennisnetwerk (optimaal) sluitend. 7 Betrokken partijen: LTO | Gemeente Hardenberg - Marb Consultancy bv | Alfa Accountants | Stimuland | Kennispoort Regio Zwolle | Rabobank

PRODUCTEN(ASSORTIMENT) UIT HET VECHTDAL VERBREDEN EN VERSTERKEN

Ruim de helft van de consumenten (52%) kocht in het afgelopen jaar bewust meer bij lokale ondernemers. Ook de regionale voedselproducent met eigen verkoop heeft dit gemerkt. Hoe kunnen wij hier vanuit

het Vechtdal op inspelen en dit vasthouden? Denk aan; (grotere) afnemers committeren aan afname, aan productontwikkeling en aan conceptontwikkeling. Het verkorten van het de keten kan een onderdeel zijn van dit plan. Betrokken partijen: LTO | Kennispoort Regio Zwolle | Stichting Vitaal Platteland | Zonne college| Windesheim | Gemeente Hardenberg

Bij verschillende dossiers hebben we bij gezeten, Een ervan is om de banden die we als sector met de “Groene Weg” nu Zonne college hadden, weer op te pakken. Deze was verwaterd doordat er een fusie is gekomen. Oude contacten zijn weer gelegd, om toekomstig personeel aan de agrarische ondernemers te binden.

We hebben veel gepraat over hoe kunnen we meer waarde creëren op onze erven. Veel hangt af wat voor ondernemer u bent, maar als u ook maar een klein plannetje hebt, schakel de eerste lijn in om verder stappen te maken, denk aan Kennispoort Regio Zwolle. of het ondernemers huis Stimulant of stichting vitaal platteland. dit zijn de eerste stappen voor de vervolg stappen zo zijn er meer lijntjes uitgezet die in de toekomst hopelijk gestalte krijgen waar u als ondernemer uw voordeel mee kunt doen. Wij LTO Vechtdal proberen deze verbindingen te leggen, zodat u verder kunt met uw bedrijf in de toekomst.

DE Plan (Duurzaam Evenwicht) en CTM plan (Coalitie Toekomstgerichte Melkveehouderij)

Om Nederland uit de stikstof impasse te halen heeft LTO samen met Natuurmonumenten, Natuur&Milieu, VNO-NCW MKB Nederland en Bouwend Nederland afgelopen voorjaar het plan Duurzaam Evenwicht opgesteld. Parallel hieraan heeft de Vakgroep Melkveehouderij samen met NAJK, NZO en de Rabobank een voorstel opgesteld voor een vitale melkveehouderij in Nederland, het CTM plan. Kort door de bocht hebben beide als doel om een versnelde vermindering van stikstofuitstoot te realiseren, de natuur te versterken, boeren toekomst te bieden en ruimte te scheppen voor nieuwe economische ontwikkelingen. Voorwaarde om deze plannen ten uitvoer te brengen is “een grote zak geld” van de overheid. Aan de formatietafel moet het dus in eerste instantie gebeuren! Onze voorzitter Sjaak van der Tak heeft de formerende Partijen op 15 november (nog maar eens) opgeroepen om “samen met ons aan de slag te gaan”.....

Ervan uitgaande dat er achter de schermen hard gelobbyd wordt, afwachten wat de uitkomst wordt.

Portefeuillehouders; Remco de Vos en Rolf Roelofs

7e actieprogramma Nitraatrichtlijn

Na het bekend worden van het 7e AP was de kritiek vanuit verschillende sectoren enorm! Kort samengevat: “Onhaalbaar, Ontwrichtend, Onbetaalbaar” De internetconsultatie leverde maar liefst 3700 reacties op!

Samen met sectorpartijen Rabobank, Cumula, NZO, BO Akkerbouw, POV, NAV en NAJK heeft LTO onder behoorlijke tijdsdruk (het 7e AP moest voor 1 dec. nar “Brussel”) een maatwerkplan ontwikkeld waarbij de ondernemer ervoor kan kiezen om met een, op zijn of haar bedrijf toegespitst plan aan het bereiken van de waterkwaliteitsdoelen te gaan werken i.p.v. generiek geldende regels.

Deze maatwerkplan is met de ministeries LNV en Infrastructuur en Waterstaat besproken. Afgesproken is om deze maatwerk aanpak gezamenlijk

met het Rijk verder uit te werken. Voorwaarde hiervoor is wel dat Brussel het definitief voorgestelde 7e AP medio december goed keurt.

De opgave om de waterkwaliteit te verbeteren is, volgens de ministers, groot en ook het 7e AP blijkt volgens de berekeningen van de milieueffecten nog onvoldoende om de doelen voor oppervlaktewaterkwaliteit van de Europese Nitraatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water te halen. Een nieuw kabinet moet daar – in samenhang met het stikstof- en klimaatdossier – verdere keuzes in maken.

Wordt vervolgd.

Portefeuillehouders; Remco de Vos en Rolf Roelofs

Flora en Fauna

Ganzenschade neemt nog steeds toe in Overijssel. Zo is er in 2014 €299.292,- uitgekeerd aan grauwe ganzenschade, in 2020 was dit al €967.339,-. De werkelijke schade ligt in praktijk nog vele malen hoger doordat bijvoorbeeld niet alle schade gemeld wordt en indirecte kosten niet in aanmerking komen voor een vergoeding. Het oplopende schadebedrag is in lijn met de trend die wij zien in aantallen ganzen. Wij vinden dan ook dat ganzenpopulaties terug moeten naar beheerbare niveaus. Wij kunnen dit niet alleen. Er is inzet vanuit alle partijen nodig om een daling van de ganzenpopulaties te bewerkstelligen. Wij zijn dan ook in gesprek met de FBE Overijssel, de provincie, maar ook met jagers en TBO's. Het schudden van eieren in natuurgebieden is op dit moment een goed voorbeeld van een samenwerking tussen de verschillende partijen. Daarnaast blijven wij nauwkeurig, maar zeker ook kritisch, de ontwikkelingen op dit dossier volgen. Andere zaken zoals schade vergoeding voor dassen, wolven blijven we kritisch volgen hoe Bij12 hier mee omgaat.

Portefeuillehouder: H Hemstede

Pluimvee

Afgelopen winter hebben we in corona-tijd een online ledenbijeenkomst gehouden. Hierbij konden vragen gesteld worden aan een bestuurslid van de vakgroep. Die manier was voor iedereen nieuw toen, maar het was zeker voor herhaling vatbaar.

Vogelgriep is een actueel onderwerp onder pluimveehouders. En daardoor ook de ontwikkeling van nieuwe natuur, want hierbij dreigt het gevaar dat er meer wilde (water)vogels komen. En dit maakt het gevaar op een besmetting met vogelgriep weer veel groter. Vandaar zijn wij ook betrokken bij de ontwikkeling van Vechtrijk Gramsbergen. Samen

met een aantal pluimveehouders rond Gramsbergen en de NVP zijn we al een jaar in gesprek met de gemeente en waterschap. Eerst ging het om de ontwikkeling in de Baalder uiterwaarden, hiervoor loopt nog steeds een bezwarenprocedure. Afgelopen zomer ging het verder met de ontwikkeling van Vechtrijk Gramsbergen. Momenteel is het zo ver, dat Avined, WUR en Sovon een onderzoek mogen doen in Gramsbergen, waarbij ze kijken hoe het risico op vogelgriep zo klein mogelijk kan worden gehouden. Het zou mooi zijn, als de uitkomsten van dit onderzoek landelijk gebruikt kunnen worden bij ontwikkeling van nieuwe natuur.

Portefeuillehouder: Hendriëtte Bouma

Markt en Maatschappij / Vechtdal Boert Bewust

Wij vinden het belangrijk dat de feeling van de burger met de boeren als voedselproducent en bewoner van het platteland versterkt worden. Vanuit onze afdeling zijn we hier op verschillende manieren bij betrokken. Landelijk is Boert Bewust actief om het gesprek tussen boer en burger te faciliteren, dit willen ze graag landelijk uitrollen, hieruit is vanuit onze afdeling Vechtdal Boert Bewust ontstaan. Afgelopen zomer heeft Vechtdal Boert Bewust “rondjes kavelpad” en picknicken op de boerderij georganiseerd. We doen de activiteiten zoveel mogelijk samen met campings, supermarkten e.d. We willen graag dat meer boeren uit het Vechtdal aansluiten, wil je meer info, kijk eens op de site van Boert Bewust en Vechtdal Boert Bewust. We werken hierin samen met partners als Rabobank en kleinere regionale bedrijven.

Vechtdal Boert Bewust en IJsseldelta Boert Bewust maken gezamenlijk gebruik van het Leader-programma en de planning is om volgend jaar van ‘Riek tot Vork’ te organiseren. Hier kunnen mensen in de stad aanschuiven aan een pop-up diner en ondertussen luisteren naar het verhaal van de boer. Deze vertelt dan over het produkt wat ze op dat moment op hun bord hebben liggen.

LTO werkt ook samen met Vechtdal Boert Bewust, zij faciliteren en promoten acties rond Kerst en in de zomermaanden. Afgelopen zomer hebben ook een aantal van onze bestuursleden hieraan meegewerkt. zij hebben “rondjes kavelpad” op hun bedrijven georganiseerd om uitleg te geven aan bestuurders van gemeente, provincie en waterschappen. Ook in het weekend van 17 en 18 december wordt er door Vechtdal Boert Bewust weer het een ander georganiseerd, houdt hiervoor de site: “Boeren pakken uit met Kerst” in de gaten, hierop verzamelt LTO wat er landelijk allemaal georganiseerd wordt in dit weekend.

Portefeuillehouder: Hendriette Bouma

AJK Ommen

Wij als AJK Ommen nemen ook deel aan de vergadering 1x in de maand van LTO Vechtdal. Wij kunnen onze inbreng over diverse onderwerpen geven en worden zo ook op de hoogte gehouden wat er allemaal speelt in het Vechtdal door LTO. Als wij als AJK Ommen tegen bepaalde problemen aanlopen kunnen wij dit in deze vergadering ook inbrengen. Daarnaast zijn wij via lto ook benaderd om deel te nemen aan de overleggen over de gebiedsgerichte aanpak stikstof in het Vechtdal. Wij proberen als AJK en LTO een goede toekomst voor de agrarischer te bereiken.

Gerald Hemstede

Column ‘De Boer op’, social media en website

Naast het onderhoud van de website en het beheer van de social media kanalen van LTO Noord, afdeling Vechtdal, ben ik het aanspreekpunt voor onze ‘De Boer op-columnisten’ en De Toren. Elke maand verschijnt er in Weekblad De Toren de column van onze afdeling waarin een aantal leden om de beurt hun verhaal vertellen met een agrarisch-gerelateerd en/of actueel onderwerp.

Wanneer er een publieke actie is vanuit onze afdeling, zorg ik er in de meeste gevallen voor dat er pers bij aanwezig is. Zo ook onlangs bij het uitdelen van het fruit bij de verzorgingshuizen in het Vechtdal tijdens de Dutch Food Week. Kortom, samen met alle andere LTO Noord, afdeling Vechtdal-bestuurders zorgen we er voor dat de agrarische sector levendig blijft en onder de aandacht komt en blijft!

Portefeuillehouder: Céline ten Kate

Rondje kavelpad in het Vechtdal 2021

Dit was een activiteit horende bij de zomer-editie van “boeren-en-tuinders-pakken-uit”, ontstaan uit een samenwerking van Boert Bewust, LTO Noord, ZLTO en team agro.nl.

Van 21 juli tot en met 24 augustus 2021 konden op verschillende dagen en tijden bedrijven bezocht worden. Een 9-tal bedrijven in het Vechtdal zette meerdere keren de deuren open voor publiek. Op het ene bedrijf uitleg over granen die in het Vechtdal groeien en verwerkt worden, bij een ander een rondleiding bij de melkkoeien of zelfs mee de koeien ophalen. Ook was het mogelijk om biggen te knuffelen. Enkele “rondjes” waren georganiseerd voor bestuurders in het Vechtdal en de andere voor de burgers. Een mooie gelegenheid om de mensen de boerenpraktijk te laten zien!

Op enkele plekken stond een smikkelbox (een koelbox gevuld met kleine hapjes) tegen een kleine vergoeding te koop. Bij sommige bedrijven werden de gasten een verzorgde picknick aangeboden. De overige bedrijven hebben de mensen koffie met koek geserveerd en na afloop van het rondje een drankje en hapje aangeboden.

Thea Coppelmans

LTO Vechtdal

kennismaking wethouder Lansink

Omgevingsvisies van de gemeentes

Alle gemeentes zijn momenteel bezig met het opstellen van de omgevingsvisie. Ommen: De conceptomgevingsvisie heeft net ter inzage gelegen. Als LTO-vechtdal konden wij ons niet vinden in hoe de tekst van de landbouwparagraaf verwoord is. Met name voor de intensieve landbouwbedrijven leidt de tekst tot veel discussie, onduidelijk is namelijk of dat intensieve bedrijven wel perspectief hebben in de gemeente Ommen. Dit terwijl dit document de basis wordt van de mogelijkheden op uw locatie. Dit was voor onze afdeling de reden om volop actie te ondernemen. We zijn bij diverse politieke partijen langs geweest om onze standpunten kenbaar te maken. We hebben de LTO-leden in Ommen met varkens, kippen of kalveren allemaal gebeld om ze erop te wijzen wat er speelt en dat ze zelf ook gebruik kunnen maken van het indienen van een zienswijze. Er is ook contact geweest met de POV hierover. LTO Noord heeft in samenwerking met ons en de POV de zienswijze opgesteld en ingediend. Tot slot hebben we de tekst van de landbouwparagraaf uit de concept-omgevingsvisie herschreven, als handreiking naar de gemeenteraad om hier iets mee te doen. Rest ons nog om in te spreken op de commissievergadering om ons standpunt nog eens te laten horen aan de politiek.

Thea Coppelmans

Werkbezoek Sjaak van der Tak

In de jaarvergadering die online is gehouden op 18 februari is de uitnodiging aan Sjaak van der Tak gedaan om het mooie Vechtdal te bezoeken. En ja, op 16 juni hebben we Sjaak mogen verwelkomen in het Vechtdal. Sjaak heeft 3 bedrijven bezocht. Op deze bedrijven hebben we een rondleiding gehad en zijn we met een groepje boeren en Sjaak in gesprek geweest over diverse thema's.

Naar aanleiding van praktijkvoorbeelden hebben we onderwerpen besproken zoals; innovaties versnellen, doelvoorschriften i.p.v. middelvoorschriften, bovenwettelijke eisen vs vraag gestuurde markt, professionalisering neventakken, regelgeving vs praktijk.

We kijken terug op een zeer geslaagd bezoek en hebben we Sjaak voorbeelden kunnen aandragen hoe het werkt in de praktijk op onze bedrijven.

Bert van der Vegt

Boerderij educatie

Wanneer we naar de kaart kijken van Boerderij Educatie Nederland zien we dat het Vechtdal een 'wit' gebied is. Dat houdt in dat in onze regio er geen boerderij educatie streekgroep is.

Dat wil niet zeggen dat er geen boerderij educatie plaats vindt in het Vechtdal. Er zijn wel diverse initiatieven op 'persoonlijke' titel of bedrijven die zijn aangesloten bij een buurt streek. Als LTO Vechtdal vinden we het belangrijk dat we ons verhaal vertellen aan de omgeving om ons heen. Daar horen ook de jongeren bij en is boerderij educatie een prachtig middel.

Wat zou het mooi zijn om bedrijven daarin te kunnen ondersteunen zodat we bijvoorbeeld onderling kennis kunnen uitwisselen en pr materiaal kunnen maken voor de scholen. Daarom heeft LTO Vechtdal de samenwerking gezocht met Vechtdal Boert Bewust en hen de opdracht gegeven om de mogelijkheden voor boerderij educatie in beeld te brengen. Op deze manier kunnen we de krachten bundelen en hopelijk hebben we komend jaar een mooie groep boeren bij elkaar die hun verhaal willen delen met kinderen, jongeren maar natuurlijk ook volwassenen. LTO Vechtdal ondersteund daar graag in. Dus, heb je belangstelling en wil je je verhaal graag delen. Stuur een mail naar bert@deruimtedalfsen.nl om de mogelijkheden te verkennen.

Bert van der Vegt

Op dinsdag 12 oktober heeft LTO Vechtdal in de Dutch Food Week meegedaan aan de VN-campagne Groente en Fruit 'Geef kleur door'. Bij deze campagne staat het verbinden van boeren en tuinders met de samenleving centraal. Door het brengen van Nederlands groente en fruit naar zorglocaties kan het belang van goed en betaalbaar voedsel in Nederland toegelicht worden. Met een krat vol gevarieerd lokaal fruit gingen afgevaardigden van LTO Vechtdal naar Zorgcentrum Rosengaerde in Dalfsen, Saxenburgh Medisch centrum in Hardenberg en Nijerhagen in Ommen. De bewoners en verzorgend personeel waardeerden deze actie en er ontstonden leuke gesprekken.

Portefeuille houder Remco de Vos

